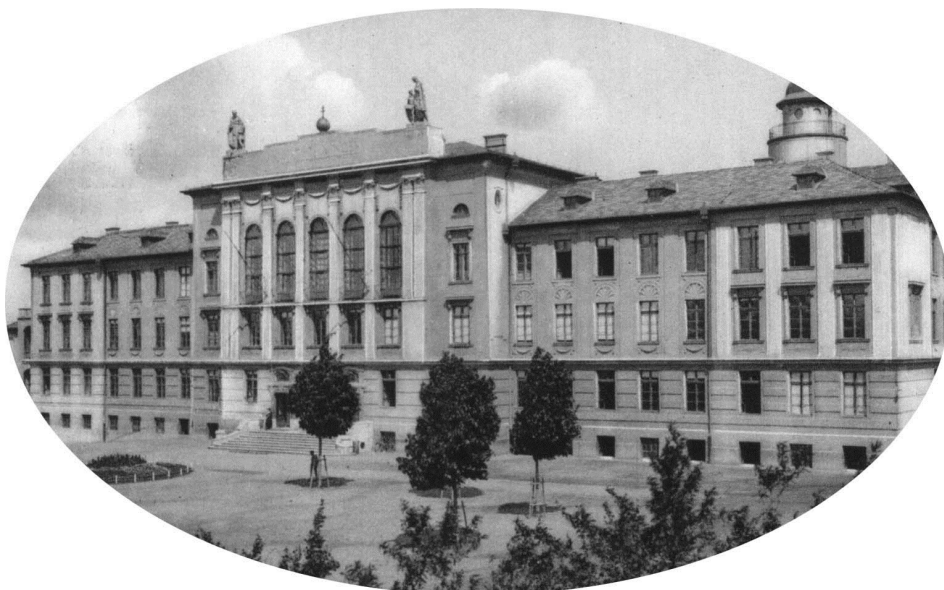

A GÖDÖLLŐI PREMONTREI ÖREGDIÁKOK EGYESÜLETÉNEK
KÖRLEVELE

2015.

II. félév

AZ EGYESÜLETI ELNÖKSÉG VISSZATEKINTÉSE

Már huszonöt éve is elmúlt annak, hogy szeretett iskolánk újjászületésének, újraindításának gondolata egyáltalán felmerülhetett.

Mint a régi gimnázium hajdani diákjai, szenior öregdiákok, az egyházi iskolák államosítása utáni kényszerű, több évtizedes szünetben is igyekeztünk megőrizni a premontrei szellemiséget. Amikor 1989-ben történelmi lehetőség nyílt az Öregdiák Egyesület és a gimnázium újraindítására, egyöntetűen a reményét soha el nem veszítő Fényi Ottó atya mellé álltunk, annak érdekében, hogy újra feléledjen a hajdan nagyhírű Premontrei Gimnázium Gödöllőn.

A helyzet korántsem volt könnyű, Ottó atyát a várható nehézségek miatt többen is le akarták beszélni az iskola indítási szándékáról. Például jó barátja, Korzenszky Richárd bencés szerzetes is, aki abban az időben a minisztérium egyházi iskolaügyekkel megbízott felelőse volt. Ottó atya bízott az égi segítségben, de konkrét földi tetteket is végre kellett hajtani. Az öregdiákok ebben oroszlánrészt vállaltak. A jogász végzettségűek a jogi előírásoknak megfelelően segítettek a beadványok, formulák megfogalmazásában, a tárgyalások lefolytatásában. Az Agrártudományi Egyetemen folytatott fontos és nem könnyű egyeztető megbeszéléseken Bellus Zoltán nagyon eredményes munkát végzett. Ennek köszönhetően kaptuk meg az egyetem által épített egyik épületet a gimnáziumi oktatás megkezdéséhez. Kiemelkedő ügyvédi segítséget adtak: dr. Jakab István, dr. Kecskeméti Miklós, dr. Sára István. Természetesen jött máshonnan is segítség, pl. az új gimnázium első tornatermének faanyagát Király Pál társunk szerezte be térítésmentesen az erdészettől, és az erdészet fel is építette. A pénzügyek intézésében folyamatos segítséget nyújtott pénzügyi gyakorlattal rendelkező társunk, Papp Gábor.

Ottó atya álma végül megvalósult, újraindult a korábban híres gimnázium. Csodálkozás, öröm és dicséret illette ezért, de ő szerényen csak ennyit mondott: „Facta loquuntur...” (a tények beszélnek...).

1992-ben csillogó szemű kislányok és kisfiúk népesítették be a még igencsak kezdetleges iskolát, és megkezdődhetett az újraindult Premontrei Gimnáziumban a tanítás. 2000-ben lezajlott az első érettségi.

A premontrei kötődés a tanári karban is jelen volt, jelen van. Ezek közül említsünk néhányat: Vancsó Imréné (Kelényi Judit), Jutka néni, a gimnázium igazgatóhelyettese és tanára lett, Janda Géza volt diák szintén a tanári testületbe került és a kezdetektől az iskolai évkönyv lektora és szerkesztője lett, Bárdy András fia Péter, Ottó atya után vette át a gimnázium irányítását, Papp Gábor lánya, Kissné Papp Gabriella tanár és igazgatóhelyettes, Fancsovits Mátyás diáktársunk menyee, Fancsovitsné Böjtös Zsuzsanna szintén tanár és igazgatóhelyettes lett. Folytathatnánk a sort Praznovszky Márta lányával, Lőrinczné Pálvolgyi Ritával, vagy Ötvös Karcsi bácsi unokájával, Dombóváriné Katival. Ők biztosították, hogy iskolánk valóban a hajdnavolt Jászóvári Premontrei Szent Norbert Gimnázium szellemiségét vitte tovább, annak utódjaként.

Nem meglepő, hogy mi, az Öregdiák Egyesület szeniorjai a kezdetektől fogva szívügyünknek tartjuk és figyelemmel kísérjük gimnáziumunk működését, szoros kapcsolatot tartva a tanárokkal és az iskola vezetőivel.

Ottó atya igazgatóként és kormányzó perjelként öt éven keresztül személyesen irányította a munkát, Vancsó Jutka hozzáértő segítségével, nagy körültekintéssel és hozzáértéssel megválogatva mindazokat, akik az alapok lefektetésében közreműködtek. 1997-ben, 80 évesen ment nyugdíjba, de nyugodt lélekkel, mert tudta, hogy a nagy művet utódai folytatni fogják. Péter atyánk 18 éves kormányzó perjeli idejében, Bárdy Péter 17 éves igazgatása alatt, az általa kiválasztott helyetteseivel és a tanári karral a lerakott alapokra szilárd felépítmény került.

Iskolánk működött, az ország iskolái között előkelő helyet vívott ki magának. Gimnáziumunkat, a Premontrei Gimnáziumot elismeréssel említették mindenhol, dicsőségére a Rendnek, a tanári testületnek, a gimnázium diákjainak, fiataloknak és öregeknek egyaránt.

Bárdy Péter 17 éves igazgatói működését követően betegségére való tekintettel bejelentette visszavonulását, helyettesei tovább folytatták munkáját, így az iskola irányításában törés nem keletkezett.

Erre a huszonöt évre visszatekintve, nagy tisztelettel és szeretettel emlékezünk mindazokra, akik ezt a művet létrehozták. Ezen a helyen is köszönetünket fejezzük ki Bárdy Péter igazgató úrnak és helyetteseinek, Fancsovitsné Bőjtös Zsuzsanna, Kissné Papp Gabriella és Szabó Csaba igazgatóhelyetteseknek sokéves, eredményes munkásságukért. Az eltelt hosszú évek iskolánk történetének mindig fényes lapjai lesznek.

Bízunk benne, hogy iskolánk új vezetése a már bejárt úton tovább haladva, az eredményeket tovább fejlesztve ezeket a fényes lapokat gyarapítani fogja.

Méltónak ítéljük, hogy visszatekintésünkben megemlékezzünk az újrakezdést támogató senior öregdiákokról is. Az alábbi névsor természetesen nem teljes. A felsoroltak közül már sokan nincsenek az élők sorában. Elismeréssel tartozunk emléküknél, munkájuk, segítségük nem volt hiábavaló.

Bárdy András (1948)
Bellus Zoltán (1942)
Dragsits Imre (1944)
Dragsits Ottó (1940)
Fejéregyházi Sándor (1944)
Flettner Gyula (1951)
Haidegger Ernő dr. (1943)
Heckenast Gábor (1943)
Jakab István dr. (1952)
Janda Géza (1948)
Jáky Kálmán (1948)
Jelinek Tamás (1951)
Kecskeméti Miklós dr (1947)
Király Pál dr (1950)
Kovács Béla Kolos (1934)

Körmendy Károly (1947)
Lingauer Péter (1943)
Marton Kálmán (1941)
Mayer László (1945)
Papp Gábor (1947)
Polcz Iván dr. (1950)
Quirico Domonkos (1942)
Liszkay Lászlóné (é.k.)
Sára István dr. (1939)
Tiszai Lóránt (1939)
Tóth Zsiga István dr. (1942)
Váliné Szondy Mária (1942)
Vancsóné Kelényi Judit (é.k.)
Várady-Brenner András (1950)
...és még sokan mások....

EGYESÜLETÜNK ÉLETE

A Gödöllői Premontrei Öregdiákok Egyesülete hagyományainak megfelelően Szent Norbert Ünnepeén tartotta meg éves közgyűlését. A megválasztott elnökség öt évre szóló megbízása letelt, így most a Közgyűlés új elnökséget is választott.

A leköszönő elnökség nevében a főtitkár beszámolt az elmúlt öt év eseményeiről, eredményekről és kudarcokról is. Megköszönte a tagság bizalmát és együttműködési készségét arra kérve a jelenlévőket, hogy ez a jövőben is maradjon így. Külön köszönetét fejezte ki azoknak a diáktársainknak, akik különböző adományaikkal támogatást ajánlottak fel az arra rászoruló gimnazistáinknak. A módosított és ezen a Közgyűlésen elfogadott új Egyesületi Alapszabály értelmében a Közgyűlés megválasztotta új háromtagú elnökségét dr. Sándor István Zoltán, Várady-Brenner András és Vilhelm Dóra személyében. Ugyancsak a módosított Alapszabály értelmében a háromtagú elnökséget az általuk felkért Tanácsadó Testület segíti munkájában.

Az Elnökség szeptember 21-én megtartott ülésén felkérte a Tanácsadó Testületben való tevékenységre a következőket:

Bárdy Péter címzetes igazgatót, Erdélyi Zsuzsanna öregdiák társunkat, tanárnőt, Jelinek Tamás öregdiáktársunkat, Kissné Papp Gabriella tanárnőt, dr. Polcz Iván öregdiáktársunkat, Szűcs Ágnes öregdiáktársunkat, tanárnőt.

Az Egyesület és a Gimnázium közötti kapcsolatok tartására, a szoros együttműködés biztosítására, az elmúlt évek gyakorlatának megfelelően Fancsovitsné Bőjtös Zsuzsanna igazgatóhelyettest kértük meg.

Ugyancsak a módosított Alapszabály értelmében Eördög László atyának az Egyesületben hosszú éveken keresztül végzett elnöki tevékenysége elismeréseként Örökös Tiszteletbeli Elnök címet adományoztuk.

Az Elnökség

NAGYVÁRADI BESZÁMOLÓ

Igen szomorú félévet zárunk, hiszen 13 temetésünk volt. Kétségtelen tény, hogy nem fiatalodik a gárda, egyre fogyunk. Betegségek miatt jelentős számban helyhez kötöttek a kollégák. Azok viszont, akik még hadra foghatók, igen lelkesen részt vesznek a különböző civil rendezvényeken az Egyesület képviselőjeként. De számítani lehet rájuk a saját rendezvényeinken is. Találkozóinkat havonta megtartjuk, s ezekre gyakran meghívunk jeles előadókat különböző témakörökből.

- Az Isaszegen áprilisban megtartott VI. Nemzetközi Konferencián dolgozattal vettünk részt Premontreiek az 1848-49-es szabadságharcban címmel.
- Május 6-án igen színvonalas **Mécs László emlékműsort rendeztünk** születésének 120. évfordulója alkalmából.
- Immár 17. alkalommal került megrendezésre a Dr. Károly József Irenaeus művelődéstörténeti vetélkedő, a középiskolák három-fős csapatainak részvételével. Ezzel is elősegítjük, hogy minél szélesebb körben kerüljön a köztudatba jeles, európai hírű fizikusunk munkássága és eredményei.
- Díjaztuk az erdélyi római katolikus középiskolák hittanversenyén részt vett fiatalokat (11 gimnázium három-fős csapatai).
- Számosan vettek részt a Székesegyházban, Barátok templomában és a Szent László templomban tartott egyházzenei koncerteken.
- Igen jó kapcsolatot ápolunk megalakulásunk óta a Tibor Ernő Galériával, ahol általában kéthetenként van kiállítás-megnyitó.
- Hasonlóképpen látogatjuk az Foto Art Galériát, annak gazdag külföldi képanyagát, évente meghívjuk annak kitűnő vezetőjét, Tóth Istvánt.
- Jó a kapcsolatunk a Partiumi és Bánsági Műemlékvédő és Emlékhely Társasággal, többen aktív tagjai is.
- Nagy sikere van a Szacsvey Akadémia előadásainak tagságunk körében.
- Volt egy sereg zenei fesztivál is a városban, amelyeken szintén képviselve voltunk: dzsesszfesztivál, Infinite Dance Fesztivál, Brazil Zenei Fesztivál, Nagyvárad Szimfonikus Fúvószenekar, fiatal művészek kamaraestje, stb.
- Exc. Tempfli József püspökké szentelésének 25. évfordulója, ünnepi szentmise. Exc. Böcskei László püspök úr ezüstmiséje.
- A gödöllői pályázaton részt vett diákok jutalmazása, az első két dolgozat felolvasása.
- Koszorúzások: Gróf Széchenyi Zsigmond emléktáblája (január) , március 15., Szacsvey Imre szobor, Dr. Károly Irenaeus síremléke (március), Nagysándor József vértanú tábornok (október 6.), 12 mártír honvéd emléktáblája (október 12).
- Te Deum, Veni Sancte a középiskolákban.
- A Hírlevelünk (2015/II.) szerkesztése, szétosztása.
- Dr. Martin Ambroz Strbák jászóvári prépost-prelátus, Nagyváradon ünnepi szentmise.
- Több mint 12 könyv bemutatója.
- Továbbra is köszöntjük a név- és születésnapjaikat ünneplő Öregdiákokat, kedves feleségeiket.
- Beszámolunk a nekünk küldött levelek tartalmáról, valamint a válaszainkról. Ismertetjük a következő időszakban tartandó civil rendezvényeket, hogy a tagság érdeklődése szerint részt vehessen. Minden alkalommal elhangzik egy-egy Mécs László vers az Öregdiákok felolvasásában.

Szebeni Lajos alelnök

MAGYARSZÍVÚ FRANCIA BARÁTUNK, BERNARD LE CALLOC'H KÖSZÖNTÉSE

Kedves Bernard!

Kilencvenedik születésnapod alkalmából igaz szeretettel gondolunk Rád, legjobb kívánságainkat küldjük. Isten éltesen egészségedben, barátaid szerető közösségében!

Mint tudós nyelvész és történész hatalmas munka áll mögötted a magyar-francia kapcsolatok feltárásával, Körösi Csoma életének újszerű, alapos elemzésével, a magyar történelem nagyjainak bemutatásával, orvostörténeti kutatások eredményeinek előadásaival. Francia nyelven is megírtad a trianoni gyalázatos békeszerződés és következményeinek kritikáját. Külön csak franciák részére írtad meg Magyarország történet. Könyveid jelentek meg a székelyekről, az ottani vallási felekezetekről, a csángókról, továbbá Aurelien Sauvageot professzorról, francia vonatkozásban pedig Charles de

Gaulle tábornokról – és ez a felsorolás távolról sem teljes! Párizsi lakásod szekrényei „adatbázisként” rengeteg kartotékot őriznek kutatásaidról - csak Körösi Csomát említve - minegy 300 darabot. Megérdemelten lettél a Francia Földrajzi Társaság nagydíjasa, a Székely Nemzeti Tanács Gábor Áron díjának kitüntetettje. Nem felejtettük el, hogy az elmúlt évek hosszú során Szent Norbert napi találkozóinkon mindig jelen voltál, öröm volt Veled találkozni.

Kedves Barátunk, Isten éltesen és tartson meg Téged egészségedben valamennyiünk számára!

Az Öregdiák Egyesület tagsága

BÚCSÚZÁS CZIMA GYURITÓL (1924 – 2015)

Kedves kassai premontrei öregdiák barátunk augusztus 15-én, Nagyboldogasszony ünnepén az Égi hazába költözött. Gazdag életpályát hagyott maga után. Hetedikes gimnazista volt, amikor a háborús mozgósítás következtében az iskolapadból a frontra került: Hannoverig jutott, majd a háború végén rendkívül kalandos és viszontagságos úton térhetett haza röviddel azután, hogy édesanyja elhunyt (jól emlékszem, egyik kassai ottlétem alkalmával milyen lebilincselő stílusban, élményszerűen tudott hazatéréséről beszélni). Elmaradt érettségi vizsgáját Lőcsén tette le, utána

beiratkozott a kassai erdészeti főiskolára. Diplomája megszerzése után földmérőként dolgozott, majd fokozatosan fontos építkezések földmérési feladataiban kapott megbízást (ruzsina gátépítés, új repülőtér, tranzit gázvezeték, sacai gyorsforgalmi villamos, stb.). Nyugdíjba vonulása előtt Irakban dolgozott.

A premontrei gimnáziumban eltöltött diákévek életre szóló elköteleződést jelentettek számára mind a rendhez, mind az egyházhoz. Feleségével, Erzsikével 64 évet töltött boldog házasságban, két gyermeknek, Erzsikének és Péternek adva életet. A rendszerváltás után 24 éven át szervezte felesége és barátai segítségével a kassai premontrei öregdiák találkozókat, ami nem kis áldozatot követelt tőlük. Ez az áldozatos munka kitöltötte az életét. Fényi Ottó perjel atyával, és velünk, gödöllői premontrei öregdiákokkal szoros és bensőséges kapcsolatot tartottak fenn. Évente, fáradságot nem kímélve, éjszakai utazással jött el Kassáról feleségével együtt a Szent Norbert napi összejöveleteinkre. Beszámolt a kassai öregdiákok életéről, egészen addig, míg fizikai állapota ezt lehetővé tette. Gyuri barátunk Mussák István társával közösen megírta a „Krónikát” (két kötet, mintegy 5 kg súlyú dokumentum) egyesületük történetéről, megemlékezve a gödöllői és a nagyváradai öregdiák kapcsolatok történetéről. A Krónika még nincs lezárva, azon most felesége, Erzsike dolgozik tovább.

Temetésekor Joachim atya ezekkel a szavakkal búcsúzott: „Gyuri bácsi fel volt készülve, teljes életet élt. Jézus azt mondta az evangéliumban: Hozzám jut el minden lélek, akit az Atya nekem szánt. Legyenek ezek biztató szavak fájdalmunkban”.

Kedves Gyuri bátyánk, nagyon fogsz hiányozni, nem felejtünk el! Nyugodj megérdemelt békében!

Polcz Iván

TISZTELT PERJEL ATYA, ELNÖK ÚR, HÖLGYEIM ÉS URAIM, KEDVES ISKOLATÁRSAK!

Az 1950-ben végzett évfolyamunk 65. érettségi találkozóján vagyunk jelen, hogy találkozunk egymással, emlékezzünk gimnazista diákéletünk eseményeire, áldott emlékü premontrei és világi tanárainkra, akik az általános műveltségen kívül a keresztény világnézet alapjaira oktattak minket. A mi 1950-es érettségink ma már történelem, mert mi voltunk az utolsó érettségiző évfolyam az 1924-ben alapított premontrei gimnázium történetében. De alaposan beleszólt iskolai életünkbe a történelem más vonatkozásban is.

1942-ben kezdtük meg tanulmányainkat mint bejáró és bennlakó (konviktor) diákok, ezért volt A és B osztály és francia gimnáziumi tanulótársak. Harmadikos gimnazista korunkban a pusztító háború átvonult hazánk területén. Az 1945 májusi újraéledés után már egy osztályként tanultunk tovább. 1948-ban államosították az egyházi iskolákat, aminek következtében iskolánk az Állami Ady Endre Gimnázium nevet vette fel. Ettől kezdve a két következő évben már világi tanárok tanítottak, többségük a premontrei iskola tanárai voltak, és amennyire csak lehetett, megőrizték a gimnázium korábbi szellemiségét. Emlékszem, hogy a VII. gimnáziumban óra előtt még imádkoztunk is. Az utolsó évet (1949/1950) már változó, jóval nehezebb körülmények között éltük meg, a „fordulat évének” pusztító szellemisége már nagyon mérgezte a levegőt. Népi kollégistákat ültettek közénk, hogy mint nálunk „fejlettebb” világnézetet vallók átneveljenek minket. Volt köztük egy-két nagyon rendes fiú, rájuk ma is szívesen emlékezünk. A többiek zöme inkább előmenetelét kovácsolta, velünk nem törődve, így hát „fejletlenek” maradtunk. Meg is látszik rajtunk! Nagy hálával tartozunk igazgatónk és magyartanárunk, dr. Szemes József emlékének, mert okos és nagyon körültekintő érzékkel vezette a gimnáziumot a válságos időben, meg tudott minket védeni a külső, sajnos gyakori kellemetlen zaklatásoktól. Soha nem felejtjük el, amit az utolsó magyarórán lelkünkre kötött:

„Útravalóul jegyezzétek meg Sík Sándor *Fekete kenyér* című versciklusának néhány sorát:

Lélek törvénye: harcol, aki hős.

És alkot, aki férfi.

Ez a törvény, és nincs tovább.

Teszem a magamét. És ez minden.

Lesz, ami lesz. Esnek csodák.

És él az Isten.”

A csoda bekövetkezett közel fél évszázaddal később, 1992-től újra van premontrei iskola Gödöllőn. Röviden ennyit a történelemről.

Térjünk át a jelenre! 27-en vagyunk összesen, az elhunyt osztálytársak száma 20. Találkozónkra egészségi állapota miatt nem tud eljönni : dr. Sallay Gáspár, Bagyinszky Ferenc, Zsovár Tihamér, dr. Valachy János. A távoli Ausztráliából küldi üdvözetét Jáger Béla. Sajnos három osztálytársunkról az utóbbi időben nem tudunk semmit (Nagy József, Vastagh Tibor, Zlinszky György).

Most itt a találkozón várnak ránk beszélgetések, régi emlékeink felelevenítése. Ami tegnap történt, arra egyre idősödő öreg fejünkkel talán már nem emlékezünk, de arra például biztosan, amikor hittan tanárunk széke alá dióhéjakat raktunk, nem említve számtalan más humoros esetet. Ezek a kedves emlékek hívnak minket évről évre a Szent Norbert napi találkozóra, nem felejtve a premontrei jelmondatot: Virtute Vincet!

Polcz Iván

INTERJÚ DR. POLCZ IVÁNNAL

Az alábbi interjút Banga Viktória készítette 2015 elején Dr. Polcz Ivánnal, aki az Öregdiák Egyesület újjáalakulásától kezdve az elnökség tagja, majd hosszú időn keresztül főtitkára volt. A találkozás során figyelmünkbe ajánlotta az Öregdiák Egyesület kiadványait, amelyekben többek között visszaemlékezéseket olvashatunk és megismerhetjük a premontrei gimnázium múltját.

Mikor járt a premontrei gimnáziumba?

1942-ben kezdtem, de az érettségim sajnos már az állami gimnáziumban volt, mert 1948-ban államosították az egyházi iskolákat. A mi osztályunk 1950-ben érettségizett.

Milyen emlékeket őriz ezekről az évekről?

Sok emléket őrzök. Nagyon jól éreztem magam a gimnáziumban, amikor még teljes fényében működött. 1945 után már sok nehézség adódott, de még akkor is jó volt a gimnáziumba járni. Nagyon közel laktam a gimnáziumhoz. Ha egy kicsit elkezdtem futni, akkor 10 perc alatt beértem az osztályba otthonról. Megmondom őszintén, a bejárás nekem szinte minden nap élmény volt. Nagyon szerettem a tanáraimat, és jól megvoltam osztálytársaimmal. Hála Istennek még a 48-as államosítás után is két évig - néhány kivétellel - volt világi tanáraink tanítottak. Nagyszerű igazgató volt Szemes József, latin-magyar szakos. Olyan kiváló matematika-fizika tanárunk volt, mint Gémesi Jóska bácsi, a mai gödöllői polgármester édesapja. Nagyon szerettük, igaz magyar szellemű, hazaszerető ember volt. Érdekes, hogy a premontrei szellem annyira megőrződött az államosított gimnáziumban is, hogy az 1948-49-es tanévben imádkoztunk tanítás előtt. A következő év már nehezebb volt, népi kollégistákat ültettek közénk, hogy átneveljenek minket. Mondhatom, hogy volt közöttük olyan fiú, aki nagyon rendes és tehetséges volt, még most is nagyon szívesen emlékszünk rá. A többiek csak saját előmenetelükkel törődtek, velünk alig (ez azóta is látszik rajtuk...).

Milyen volt a közösségi élet? Hogy teltek az órák, a szünetek?

A mai gimnázium előtt is van egy nagy parkoló. Hát akkor is nagy kavicsos terület volt, és a nagyszünetben oda mentünk le. Tavasszal csodálatos illatot árasztottak az udvar hársfái. Ott néha nagyon vicces események történtek. Emlékszem, hogy egy alkalommal, mikor vége lett a hosszú szünetnek, és már felsorakoztunk, Kumorovitz Bernát igazgató úr felállt a bejárati legfelső lépcsőre és előadta, hogy „Fiúk! Ez mégis csak furcsa dolog és nagyon nem szeretjük az ilyesmit: tűnnek el a kilincsek!” Akkor megszólalt egy hang: „Nincs kilincs!”. Az illető a második emeleti osztályterem ablakából kiabált ki, ő volt a hetes.

Mi volt a kedvenc tantárgya?

Többek között a latin, a francia és később a fizika. Amikor az elemi iskolából a gimnáziumba készültünk, az idősebbek azzal rémisztettek minket, hogy a latin borzasztóan nehéz, ...”Húúú, meg fogtok bukni!” Első latintanárunk Rácz Gergely premontrei volt, hármas jeggyel valahogy elboldogultam. Nehezebb lett a helyzetem másodikban, amikor Molnár Péter világi tanár kezdett el velünk foglalkozni. Sok memoritert, bemagolni való szöveget adott fel, nagyon szigorú volt. Hát én majdnem bukásra álltam. Talán egy negyed évig tanított minket, amikor a háborús állapot következtében behívták katonának. Akkor kaptunk új premontrei tanárt, Szentjóni Szaniszlót, aki teljesen másként kezdett minket tanítani. És állítom, hogy ennek a premontrei paptanárnak köszönhetem, hogy úgy megszerettem a latin nyelvet, hogy még ma is sokszor szívesen nézek latin szöveget, és olvasom a latin költők verseit. Nagyszerű tanár volt. Példa volt ő arra, hogy nagyon sok függ attól, hogy a tanár milyen. Hogy félek tőle, vagy bízom benne, és csüngök a szavain, hogy mit mond és igyekszem meg is érteni.

Szentjóni tanár úr hogyan tanított?

Kihívott 4-5 elíteltet a katedrához, és akkor először a feladott anyagból kikérdezte a szavakat. Ha volt nyelvtanból feladva, akkor kikérdezte, és utána elkezdünk fordítani. És aki közben nem tudott elég jól, vagy nem tanulta meg a leckét, azt helyre küldte. Ez kb. elvette az óra első felét, a második felében mentünk tovább, vettük a következő olvasmányt, a hozzá való nyelvtani részeket. Egyet nem szerettem a latinban, a latin szavak preparálását. A következő anyagból ki kellett keresni szótárból a szavakat, és néha ezzel órák hosszát elbíbelődtünk.

Milyen idegen nyelveket tanultak a latinon kívül?

Nyolc éven keresztül volt latin. Harmadiktól német és ötödiktől francia. 1945-ben Szopek Lóránt igazgatónk a csonka tanév évzáró ünnepségen bejelentette, hogy németet nem tanulunk tovább, mert a németektől az ország nagyon sokat szenvedett. Akik eddig magasabb osztályokban tanulták, azok továbbra is tanulják, de akik harmadikban kezdték el (mi voltunk azok), nekünk franciát fognak tanítani emelt óraszámban. Nagyon sajnálom, hogy németet nem tanulhattunk tovább, mert már Fényi Ottó óráin megtanultuk a gót betűket, és néhány egyszerű olvasmányt is átvettünk. A franciát nagyon megszerettem. Jó tanáraink voltak, és majdnem azt merem mondani, hogy érettségi után olyan szinten tudtunk franciául, hogy nem tudtak volna eladni minket. A nyelvek iránt volt bennem érzék. Könyvekből, rádióhallgatásból, saját szorgalomból angolul is elkezdtem tanulni eredményesen, mert jóval később angolból felsőfokú államvizsgát tettem le.

A premontrei gimnáziumban eltöltött évek hogyan határozták meg az élete további részét?

A gimnáziumban kapott erkölcsi tanítás lényege volt, hogy legyünk becsületesek, és keresztény katolikusként igyekezzünk tisztességesen élni. Ez nagy erő volt, és később, amikor kikerültünk az életbe (1950) akkor már a kommunista diktatúra miatt nagyon nehéz volt a belpolitikai helyzet. A premontrei gimnáziumban töltött évek meghatározták viselkedésünket, gondolkodásunkat, életfelfogásunkat.

Mit jelentett Önnek az iskola újraindulása? Mi a véleménye a mai iskoláról?

Az újra indulást mi öregdiákok valamennyien nagyon nagy örömmel fogadtuk. A világ sok tekintetben nagyokat fordult az elmúlt évtizedek alatt, látnunk kell, hogy a jelenben egyre nagyobb szükség van azokra az értékekre, amelyeket a régi szerzetesi iskolák hordoztak és tovább adtak. Ezt a nemes célt szolgálja most az új gimnázium, ez szent hivatása. Nagy örömmel tapasztaljuk, hogy ezt a rendkívül fontos feladatot az új gimnázium hűen teljesíti.

Banga Viktória, Kissné Papp Gabriella

Premontrei atyák, tanárok és diákok az egykori gimnáziumban

GONDOLATOK EGY 15 ÉVES OSZTÁLYTALÁLKOZÓ KAPCSÁN

Mi voltunk az első két osztály egyike, amikor 1992-ben a - 40 év kényszervakációt tartó - gödöllői premontrei gimnázium újraindult. Nem titkolom, többen vegyes érzésekkel érkezünk akkor, mert négy, illetve öt elemi osztály elvégzését követően, köszöntük szépen, jól éreztük magunkat eredeti iskolánkban is. Mondhatnánk, hogy egy bizonyos fajta törés volt ez a váltás az életünkben. Bezártunk magunk mögött egy ajtót, és kinyitottunk, vagy inkább kinyitattak velünk egy újat, egy ismeretlent. 23 év múlva most újra láthattuk magunkat az első évkezdés pillanataiban, egy emlékezetes tanórán, pingpongedzés közben, vagy kiránduláson, az akkor titokban készült videofelvételeknek köszönhetően. Megdöbbenő élmény volt. Vicces és egyben felkavaró.

Amikor egy osztálytalálkozón részt veszünk, valahogy mindig elfoglaljuk azt a helyet, ami a közösségen belül bennünket korábban megilletett. Hiába az eltelt idő, a karrier, a családalapítás, valami ilyenkor mindig visszajön kamaszkori önmagunkból. Talán nem olyan élesen, mint a könnyörtelen gyermekkor időszakában, de mégis jelen van. Még azt is meghatározhatja, ki milyen kedvvel megy el egy ilyen találkozóra, elmegy-e egyáltalán? Vajon miért lehet az, hogy vannak olyan osztálytársaink, akik az érettségi óta nem jelentkeznek, vagy ha hallatnak is magukról, mégsem jönnek el sosem egy ilyen alkalomra? Természetesen van egy nagyon kézzelfogható magyarázata is ennek a problémának, méghozzá a távolság, illetve külföld. Talán olyan ember is akad, aki nem szívesen mesél az életéről, mert azt gondolja, hogy az szégyellni való a többiek előtt. Vagy egyszerűen nem akarja azt a korábbi pozíciót elfoglalni, ami őt az osztály közösségén belül megillette. Olyan jó volt azoknak legalább a beszámoló levelét olvasni, akikről 15 évig nem tudtunk semmit. Még ha csak néhány sor is volt az. És várom, várjuk azokat is, akik továbbra is rejtőznek, mert hiányoznak, ha nincsenek velünk. Mert ott vannak a képeken, a felvételeken és a szívünkben is kitörölhetetlenül.

Érettségink óta 15 év telt el. Én a gimnáziumban töltött 8 év alatt tele voltam szorongással, gátlással, ami még ma sem múlt el teljesen. Félelemmel, de izgatott várakozással vártam hát a találkozót. Kiből mi lett? Hol találom meg egykori osztálytársamban azt a régi önmagát, akivel 8 évet töltöttem? Megvan-e még benne az a sok jó, vagy néhány rossz tulajdonság, milyen oldala fejlődött ki, mit tudott kezdeni az erősségeivel, a gyengeségeivel? Egymással találkozni, együtt lenni mindig csodálatos és felemelő érzés. Szemtől szemben, élőben, nem titkolhatunk el semmit, azonnal látszanak az érzéseink, működik a metakommunikáció. Vállalni kell teljes valónkat. Olyan ritka alkalmak ezek ebben az életben, melyben oly sokszor azt hisszük, hogy a virtuális valóságon keresztül kapcsolatban vagyunk egymással. Valójában a valódi kapcsolatok, a valódi találkozások azok a ritka pillanatok, amikor láthatom, érezhetem, megbizonyosodhatom arról, hogy én is, te is ugyanolyan emberek vagyunk, ki-ki a maga örömeivel, tehetségével, problémájával megáldva, küszködve. És, hogy egyikünk sem jobb, szebb, tökéletesebb a másiknál. Annak ellenére, hogy minden, ami ma körülvesz, azt próbálja elhitetni velünk, hogy színtek, különbségek vannak az egyik ember és a másik ember értéke között. Az osztály, ez a volt osztályközösség az a közeg, ahol képtelenség hazudni egymásnak, vagy mellébeszélni, vagy olyannak ábrítani magunkat, akik nem vagyunk.

Fantasztikus volt látni a sok gyermekből lett felnőtt Embert, mert még mindig rengeteg kristálytisza és felejthetetlen kép él bennem és sokunkban egymásról, az akkori ifjú önmagunkról. Volt olyan, akinél szinte észrevehetetlen volt az átmenet, és volt, akinél élesebb volt ez a kontraszt. De ami mindenkinél egyöntetűen jelen volt, az a csodálatosan szép, tisztán ragyogó, bölcs és érett tekintet, valamint a minden pózt nélkülöző őszinteség és az alkotni, tenni, küzdeni vágyó ambíció.

Felemelő volt találkozni egykori kedves tanárainkkal, akiktől olyan dolgokat tanultunk, ami nem feltétlenül tananyag, inkább emberség kérdése. Hogy a történelem nem évszámok és adatok sokasága; hogy a magyar irodalom szeretete nem tanítható pusztán tankönyvekből, sőt nem is tanítható, sokkal inkább átadható egy tanár személyiségén keresztül; hogy a földrajz, a biológia tulajdonképpen izgalmas is lehet; hogy egy jó osztályfőnök édesanyaként szeret és ismer bennünket. A jelen lévő tanárok és még számosan, akik most nem lehettek velünk, igazi, életre szóló üzeneteket adtak át a tananyagon kívül is. És nem utolsósorban figyelmes, gondoskodó, sokszor szülői szeretettel fordultak felénk. Magam - személy szerint - sokukat a mai napig hordozom az életemben, emlékeimben, melyek az idő múlásával egyre inkább élesednek, telítődnek.

Talán 1992-ben nem felhőtlenül boldogan léptünk az iskola falai közé. Mégis azt mondom, hogy azok alapján, amit ezen a 15 éves osztálytalálkozón tapasztaltam, megérte. Mert vagyunk még olyan fiatalok egy szomorú országban, akiket „rózsával oltottak be” ezen iskola falai között, akiknek lába nyomában még kinőhet a friss fű, akik megtartjuk és képviseljük azt az értékrendet, amire egy új ország épülhet, talán nem politikai, de egy jól értelmezett spirituális értelemben. Testünk a lélek temploma, a lélek katonája, cselekedeteink pedig a lélek ereje. És a test ugyebár egy, mi pedig egyenként tagjai vagyunk, egymás fájdalmait hordozva, egymás örömeivel töltökezve. Együtt vagyunk, akár tudatosítjuk ezt, vagy figyelünk rá, akár nem. Mert ennek ellenére valahogy mégis így működik ez az élet. Virtute Vincet!

„A Nap rászállt a hegytetőre

s megitta az éj tengerét.

Galamb ivott a nagymocsárból,

s a fertő forrás-tiszta lett.

Fecskényi jóbír szállt szívemre

s megitta tenger-bánatom.”

(Mécs László)

dr. Gémesi Márta

A 2000-ben érettségizett A osztály és osztályfőnökeik: Lázár Júlia, Janda Géza és Kissné Papp Gabriella

15 ÉVE ÉRETTSÉGIZTÜNK – 2000/B OSZTÁLY BESZÁMOLÓJA

Az első évfolyam egyik osztályaként 15 éve érettségiztünk a Premontrei Gimnáziumban. Nagy idő ez és főleg tartalmas idő mindannyiunk életében, hiszen ballagásunk után kezdődött csak el felnőtt életünk. Nagyon furcsa érzés volt újra bemenni az iskola épületébe, s ezúttal az 5 és a 10 évvel ezelőtti találkozókhoz képest másik helyszínen – számunkra a kezdeteket idéző *A épületben* láttuk meg újra egymást.

Ahogy visszatértünk az Origohoz, egyszerre mindenkire ráúdultak az emlékek, amit csak tovább fokozott a Bőjtös Zsuzsanna által elhozott *Ejno* táboros fényképalbumok átlapozgatása. Innentől kezdve folyamatosan jöttek a felidézett anekdoták, sztorik, amelyek mindig így kezdődtek: "Emlékeztek, amikor...?". És mi egész este nevettünk. Természetesen szántunk egy kis időt a beszámolóra is, kinek hol tart most az élete, mit csinált az elmúlt években. Legtöbbünk diplomát, nyelvvizsgát szerzett, volt, aki többet is. Néhányunknak lehetősége volt más országban élni, tanulni, s vannak, akik jelenleg is külföldön tartózkodnak. Lett köztünk doktori címet szerzett jogász, közgazdász, mérnök, bölcsész, tanár, filmes, cégtulajdonos. Van olyan is, akinek a hobbija lett a munkája. Egyikünk aerobik oktató, van, aki rodeós, van sí- és kite oktatónk is. Egyre többen vagyunk már házasok, s egyre többünknek van egy vagy két, illetve három gyermeke. Illetve az is nagy öröm, hogy akiknek még nincs gyermeke, már szeretne, készül rá.

Azt hiszem, a családuktól és az alma matertől megkaptuk azt az érzelmi és erkölcsi alapot, ami becsületessé, jó munkaerővé, szerető családayákká- apákká tett bennünket. Többen nagyobb karriert futottak be mostanra. Egyik osztálytársunkat - aki két gyerek után ment vissza a munka világába - az év dolgozójává nevezték ki teljesítménye miatt. Van, akit külföldre küldött a felettese további feljebbjutás reményében. S vannak köztünk, akik a családalapításban és annak fenntartásában lettek fantasztikusak, amit munka mellett látnak el vagy még otthon, a gyerkőcökre vigyázva. Végző soron elmondható, hogy mostanra mindenki megtalálta a helyét a világban, sikeres és megbízható abban, amit csinál, legyen bármi is a foglalkozása. Az est további részét egy étteremben töltöttük, ahová egy kis időre tanáraink is velünk tartottak, illetve néhányan csak később tudtak csatlakozni egyéb elfoglaltságuk miatt, s velük már itt találkoztunk. Ahogy lenni szokás, a találkozó egyre oldottabb légkörben folytatódott, s egészen sokáig maradtunk.

Remélem, még nagyon sok évfordulót ünnepelhetünk együtt, legalább annyit, amennyit Miska bácsi "Fehér elefánt" történetében ülnek.

Némedy Márta

A 2000-ben érettségizett **B osztály** első osztályfőnöke, dr. Lőrinczné Pálvölgyi Rita és tanárai társaságában

EGY VÁRATLAN UTAZÁS

A Premontrei hagyományokhoz híven, miszerint minden végzős osztály határon túli magyar lakta településekre látogathat el, mi is eljuthattunk Bori néni jóvoltából Horvátországba.

A kirándulás első két napján megismerkedhettünk a délvidéki magyarok életvitelével. Először ellátogattunk Eszékre, ahol egy 12 osztályos iskola horvát-magyar diákjairól és oktatási rendszeréről szereztünk ismereteket. Megtudhattuk többek közt, hogy a diákok 5 nyelvet tanulnak, valamint a legfőbb tanulmányi irányzatok a turizmus és a gazdaság. Az alacsony létszámú osztályok miatt az oktatás is igen színvonalas, így a horvát szülők is szívesen íratják a gyermekeiket ebbe az iskolába, míg a magyar szülők tartanak tőle, hogy a magyar nyelvű oktatás miatt gyermekeik nehézségekbe ütközhetnek jövőendőbeli munkavállalásuk során.

Az iskola épületében való körbevezetés során megtudhattuk, hogy az itteni könyvtárban található a legnagyobb magyar nyelvű könyvtárolomány egész Horvátországban. Mindezek után történelmi városnézésen vettünk részt, ahol a Szentháromság- tér, az eszéki vár és a Dráva folyó megtekintésével Eszék szívét ismertük meg. Szívélyes idegenvezetőnk, Agócs János jóvoltából sok érdekes és tartalmas történetet hallgattunk meg Eszék történelméből, melyekből megtudhattuk a tank és a piros kisautó, valamint Macskás ház történetét.

Eszék után utunk Kórógyra vezetett, ahol fergeteges állófogadással vártak minket. Igazi magyar vendéglátásban részesültünk. Később megismerkedhettünk Kanalas Jánossal, Kórógy református tiszteletesével, aki színvonalas és érdekfeszítő előadást tartott a délszláv háborúról és következményeiről, valamint a térségben élő emberek helyzetéről és a háborúval kapcsolatos történeteikről.

Vacsorára hatalmas lakomát csaptunk, majd családoknál szállásoltak el minket, ahol szívélyes fogadtatásban és nagylelkű vendéglátásban részesültünk.

Másnap reggel a családoktól elkészönve tovább folytattuk utunkat Zágrábba. Zágrábba érve Szekeres Péter - a HMSZ vezetője várt minket, aki körbevezette a csoportot a városban. Ott élvezhettük a csodálatos parkokat és a híres nevezetességeket: a Lotrscak- tornyot és a Mária mennybemenetele-székesegyházat.

A nap további részét utazással töltöttük, majd estére megérkeztünk Lovranba. Elfoglaltuk a hotelben a szobáinkat, amelyekből a tenger csodálatos látványa tárult elénk.

Szombaton reggel meglátogattunk egy ferences templomot, ahol egy helyi szerzetes jóvoltából részletes idegenvezetésben volt részünk a templom emléktárgyairól és kegyhelyi mivoltáról. Utána felmentünk a tresetói várba, melynek tornyából kitekintve szemünk elé tárult a környék látványa, mindez Ágoston Gergely bácsi tartalmas előadásával tarkítva.

Ezt követően Fiume belvárosában bővítettük tovább tudásunkat. A délutánt Lovran tengerpartján töltöttük, ahol ezúttal nem az ismeretekben, hanem az Adriai-tenger azúrkék vizében merültünk el. Mindezek után újabb idegenvezetés során megismerhettük a város rejtett kincseit a hangulatos kis utcák közt barangolva. Vacsora után Lovran esti arculatát is megtapasztaltuk egy esti séta keretében, ami a tenger mellett vezetett egészen Abbáziáig. Kirándulásunk utolsó napján Ullmann Péter atya jóvoltából nem csak horvátul, hanem magyarul is meghallgathattuk a vasárnapi evangéliumot.

Mielőtt hazaindultunk volna egy "last minute" kirándulást tettünk Abbáziába, ahol a csodálatos várost és tengerpartját végigjárva, hűsítő fagyí kíséretében sétáltunk. Egy óra elteltével folytattuk utunkat a magyar határ felé és este megérkeztünk Gödöllő városába.

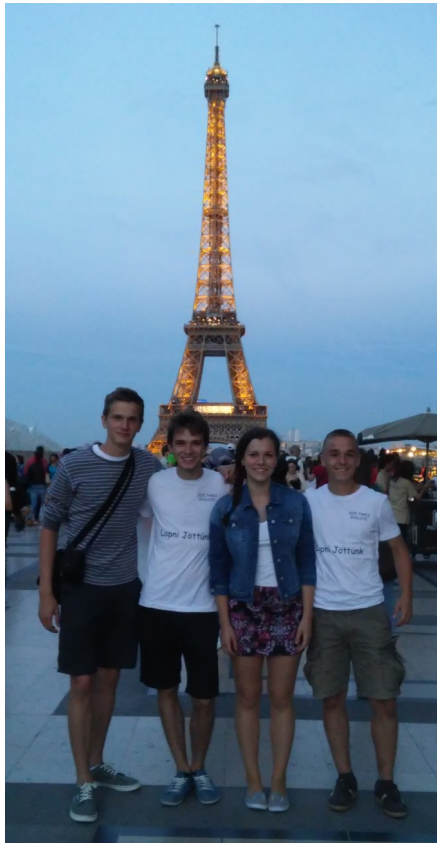
Ezúton szeretnénk köszönetet mondani az osztály nevében is idegenvezetőinknek nagyszerű munkájukért és tanáraink türelméért. Külön köszönet illeti Takácsné Elek Borbálát és a Rákóczi Szövetséget, hogy lehetővé tették számunkra egy ilyen informatív és élményekben gazdag határon túli kirándulási lehetőséget.

Benkó Ágnes, Szécsényi Tímea, Ilyés Zsanett (13.b osztály)

PÁRIZS 2015

Jean-Luc Cronn tanár úrnak köszönhetően, immár sokadik éve, idén nyáron is eljutott egy csapat premontréi diák a gyönyörű francia fővárosba. Nem véletlenül az egyik legnagyobb, leghíresebb és legszebb világváros. Franciaország Szajna partján elterülő fővárosában rengeteg ember, kultúra, nyelv és látnivaló keveredik. A múzeumokat bejárva rá kell jönnöd, hogy egy egész nap is kevés lenne, ha minden érdekességet meg akarnál nézni. Azt hiszem, mindannyiunk nevében kijelenthetem, hogy rengeteg élménnyel gazdagodtunk ez alatt a pár nap alatt, amit ebben a sosem unalmas, színes, illatos és hangos városban töltöttünk.

A mintegy 24 órás buszút fénypontja a reimsi megálló volt, ahol megnéztük a híres katedrálist és egy rövid sétát tettünk, hiszen az áhított cél már csak pár órányira volt. Párizsban először közösen megnéztük a Vogézek terét, ahol bepillantást nyerhettünk a párizsi fiatalok egy délutánjába. Ezt követően együtt mentünk tovább a híres Notre Dame katedrálishoz, amelyet mindenki egyénileg járt körbe. Majd a *Jardin de Luxembourgban* mindenféle korú és színű emberekkel együtt élveztük a párizsi délután utolsó napsugarait. Később közösen megvacsoráztunk egy belvárosi étkezdében, majd egy kalandos buszutat követően megérkeztünk a Párizs külvárosában fekvő Bois de Boulogne-ba, ahol elfoglaltuk a szállásunkat.

Másnap korán keltünk, és a szálláson elfogyasztottuk az első igazi francia reggelinket, ami vajas croissant-ból, lekvárból, baguette-ből, kávéból és kakaóból állt. A szombati első programunk a Louvre megtekintése volt, itt pedig többek közt megcsodáltuk Mona Lisa mosolyát és azt is, hogy a Szabadság hogyan vezeti a népet, (persze mindezt csak olyan közelről, amennyire a hatalmas tömeg engedte).

A múzeum parkjában tett nagy sétát követően közelebből is szemügyre vettük a Szajna partján ringatózó lakóhajókat. Utaztunk a híres párizsi metróval, majd a Champs-Élysées-en át elsétáltunk a Diadalívig. Délután körbejártuk a híres Paris Saint-Germain csapat futballstadionját, az ezt követő állomás pedig az Eiffel-torony volt.

Az 1889. évi világkiállításra készült torony méltán a francia főváros jelképe, melyet ezen az estén mi kivilágítva is megcsodálhattunk.

A második párizsi napon utunkat az Orsay Múzeumban folytattuk, ahol többek közt Van Gogh, Monet, Manet, Degas és Picasso híres műveit is megcsodálhattuk. Délután felsétáltunk a Montmartre-ra, ahonnan gyönyörű kilátás nyílik egész Párizsra és ahol a híres Sacré-Coeur bazilika is található. Itt alkalmunk nyílt körbejárni a dombot,

minden oldalról gyönyörködni a kilátásban, és a híres Place du Tertre nyüzsgésében forgolódni, azt keresve, hogy melyik művész munkái az érdekesebbek. Innen pedig a szintén neves Moulin Rouge-hoz vezetett az utunk, majd egy rövid sétát és a vacsorát követően visszatértünk a szállásra, hogy kiélvezzük az utolsó Párizsban töltött esténket. Hazafelé első állomásunk az Eiffel-torony volt, itt részben lifttel, részben gyalog, de felértünk az 1665 lépcsőn, miközben egyik ámulatból a másikba estünk. Fent, az Eiffel csúcsán, az érzés, hogy akármerre nézel, csak a szabályosan fekvő párizsi épületeket, utcákat, parkokat, tereket és templomokat látod, egyszerűen leírhatatlan.

A torony megmászását követően utunk a La Défense negyedbe vezetett, ahol a több órás szabadprogram alatt mindenki megvehette az utolsó baguette-t, sajtot, macaront, és mindenféle souvenirket az otthonlevőknek.

A hazaút már kevésbé volt vidám és lelkes, de azért senki nem volt szomorú ilyen élményekkel teli napok után. Egy buszon töltött éjszaka után kedd hajnalban megálltunk Passauban, ám korai órák lévén, még nem tudtuk megtekinteni Gizella királyné sírját. Méltó lezárása volt azonban ennek a hétnek ez a rövid séta a friss reggeli levegőn ebben a festői bajor városban.

Életem egyik legemlékezetesebb nyaralása volt ez a párizsi kirándulás, rengeteg csodálatos helyet láthattunk és egy, a megszokottól különböző világban élhattünk ez alatt a pár nap alatt. Ezúton is szeretnék köszönetet mondani Jean-Luc tanár úrnak a profi szervezésért és azért, hogy ennyi élménnyel gazdagabban térhettünk haza.

Azt hiszem, nem én voltam az egyedüli, aki ez után a Párizsban töltött hét után megfogadtam, hogy egyszer még biztosan visszatérek Franciaország gyönyörű fővárosába.

Keresztes Viktória 12.a

CONQUES

Három hetet töltöttem egy kis franciaországi zarándokfaluban, Conques-ban 2015 nyarán. Franciaországba nyelvyakorlás céljából szerettem volna kimenni, és Babarczy Balázs, egykori premis diáktól hallottam, hogy Dél-Franciaországban létezik egy kis falu, melyet premontrei szerzetesek tartanak fenn, és jó kapcsolatot ápolnak, főként Ullmann Péter atyával. Ő és Balázs segített tehát nekem felvenni a kapcsolatot és megszervezni az utazásomat.

Conques egy nagyjából 200–300 lakosú falu, mely egy medencében terül el. Mindenhol hegyek veszik körül, többek között ez adja a település szépségét. (Megközelíteni viszont csak autóval vagy a zarándokúton, gyalog lehet, tömegközlekedéssel csak a szomszéd falukba lehet eljutni.) A falut elzártsága miatt nem érintették a világháborúk, így az teljes egészében megmaradt középkori mivoltában. A házak kőből épültek, a tetők hagyományos cserepekkel vannak lefedve. Az utcákon a régi utak is fennmaradtak, visszarepítve ezzel minket a lovagok korába. A település egész hangulata egy középkori várost idéz, ehhez hozzátartozik, hogy központja egy hatalmas, román stílusú templom. Bár a falut hivatalosan kevesen lakják (főként a turizmusból élők, a premontrei rend szolgálatában állók és néhány gazdag amerikai és kanadai, akik itt töltik nyaraikat), mégis egész évben turistáktól zsúfolt, elsősorban zarándokoktól.

Ebből adódik, hogy az itt élők, a hagyományos francia kisboltokban (pékiség, hentes- és borüzlet), és a szálláshelyeken dolgoznak.

Conques megélhetését elsősorban tehát a zarándokok biztosítják. A falu az egyik legismertebb és leglátogatottabb pontja a Compostella (El Camino, Szent Jakab zarándokút) franciaországi részének. A zarándokútnak szinte egész Európában vannak kiindulási pontjai, így Conques-ban rengeteg nációval találkozhat az ember.

Elsősorban természetesen franciákkal, belgákkal és németekkel, de voltak Kanada franciaajkú részéből, Hollandiából, az Egyesült Államokból, Kolumbiából, sőt még egy zimbabwei férfival is megismerkedtem. Ami feltűnő volt, hogy Európa keleti részéből a cseheken kívül, szinte mások nem is voltak.

A zarándokok egy viszonylag minimális összegért a szállóban vacsorázhattak, reggelizhettek és tölthették az éjszakát. A szállás 100 zarándok befogadására alkalmas, ők általában már hónapokkal az érkezésük előtt bejelentkeznek, hiszen egy zsúfoltabb napon a szállást igénylők száma meghaladhatja akár a 100-at is.

A zárandokok ellátásával és kiszolgálásával az önkéntesek foglalkoznak. Én is egy ilyen önkéntes csapatba lettem beosztva, két belga és öt francia mellé. A csoportok létszáma hét és tíz fő között mozog, kéthetes turnusokban váltják egymást. Az önkéntesek általában 6 körül kelnek, mert ők szolgálják fel a reggelit a zárandokoknak. 9 órától van asztalbontás, ekkor az önkéntesek kitakarítják a közös étkezdét, a hálótermeket és a mosdókat, zuhanyzókat. Fél 1-kor van közös ebéd az atyákkal, majd 2 órától kezdődik a zárandokok fogadása. Az érkezőket be kell regisztrálni, elrendezni velük az anyagiakat, ismertetni a programot, és felvezetni őket a szobájukba. Személy szerint nekem ezek, a zárandokokkal eltöltött órák okozták a legnagyobb örömet, hiszen itt rengeteg új, érdekes és – nem utolsósorban – kedves embert lehet megismerni és, ez jó alkalom a nyelvgyakorlásra is. Fél 8-tól van közös ebéd és éneklés a zárandokokkal, majd az önkéntesek leszedik az asztalokat, rendet raknak. A zárandokok az étkezéseken kívül részt vehetnek több szertartáson is (napi kétszeri mise, Laudes, Angelus, vecsernye) és este még zenés programok is vannak a templomban.

A conques-i premontrei közösséget jelenleg 6 szerzetes alkotja (közülük 5 felszentelt pap), a legidősebb 81, a legfiatalabb 37 éves. Conques nem egy önálló apátság, a normandiai Mondaye alá tartozik. A szerzetesek igen aktív életet élnek, hiszen azon kívül, hogy bemutatókat tartanak a faluról, szervezik a közösség életét, még a környékbeli falukban is ők miséznek. Nagy hangsúlyt fektetnek az ifjúsággal való foglalkozásra is, így szinte egész nyáron cserkészek táboroznak a conques-i erdőben, akik gyakran látogatják a miséket.

Összességében három igen kellemes hetet töltöttem el ebben a csodálatos faluban, sok új barátot szereztem, és eredeti célomnak is eleget tettem, vagyis a nyelvet is gyakoroltam. Remélem, jövőre is lesz lehetőségem visszamenni, és átélni a zárandokok és a szerzetesek mindennapjait.

Dékány József 12.a

„TRIANON UTÁN”

A VÁRADHEGYFOKI PREMONTREI PRÉPOSTSÁG A XX. SZÁZADBAN

FEJES RUDOLF ANZELM OPREM – NAGYVÁRADI APÁT ELŐADÁSA

2015. ÁPRILIS 15.

Áprilisban a „Premontrei esték” vendége Fejes Rudolf Anzelm nagyváradi apát úr volt. Érkezése előtt 10 perccel már zsúfolásig megtelt a Gimnázium B épületének Fényi Ottó-terme. Az eseményre nemcsak iskolánk tanárai, diákjai, de plébániánk hívei is szép számban megjelentek. Anzelm apát nem ismeretlen iskolánkban, de templomunk látogatói is emlékeznek még rá, hiszen felkészülési éveit itt, Gödöllőn töltötte a 90-es években.

Egy kedves emlék felidézésével kezdte előadását, mellyel mindenki ajkára mosolyt csalt: *„Amikor novícius voltam, Fényi Ottó atya behívatott és azt mondta nekem: Fiú! Te nem vagy nekem szimpatikus! Ha kitörök rád, ne sértődjél meg! Mikor pedig arról volt szó, hogy nyit-e Gödöllő iskolát, vagy nem nyit, akkor én mellette álltam, iskola párti voltam. Ezután megint behívatott, és azt mondta nekem: Fiú! Csalódtam benned!”*

Édesapja és családja férfi tagjai is mind premontrei diákok voltak, egészen, amíg a történelem kerekai másként nem forgatták az eseményeket. Keveset tudunk a Trianon utáni eseményekről, hogy mi is lett a sorsa az új határokon kívül rekedt premontrei közösségeknek és intézményeiknek. Trianon sebei azóta is fájnak, nemcsak nemzeti katasztrófa és egyéni tragédiák okozója, hanem a rend számára is súlyos csapás volt, amit talán azóta sem tudtunk kiheverni.

Az 1910-es évekről hozott apát úr korabeli dokumentumokat. Virágzó, étellel teli, korszerű iskola képe rajzolódott ki ezek alapján. Nagyvárad század eleji, pezsgő kulturális életéből méltán kivették részüket a premontreiek. Ezt akasztotta meg az 1920. június 4-i diktátum, mely 3 premontrei rendházat amputált az anyaország testéről: Jászót, Leleszt és Váradhegyfokot (Nagyvárad).

Károly Iréneusz, aki a századfordulón már két évtized óta fizika–matematikatanára volt a Nagyvárad Premontrei Főgimnáziumnak, egyben a várad tudományos élet jeles alakja is. Ideje jelentős részét a fizikaszertárban munkával töltötte, és felszerelte azt a legkorszerűbb eszközökkel. Röntgen, német fizikus barátjaként 1896-ban beszerzi a megfelelő eszközöket, hogy „röntgenlaboratóriumot” hozhasson létre – a Monarchia területén elsőként, sőt, Röntgen után másodikként. Itt ingyen készítettek röntgenfelvételeket a betegekről az orvosok számára, akiket ide küldtek. Része volt továbbá a város villamosításában, sőt abban is, hogy később Nagyvárad utcáin villamos közlekedett. 1920 után Károly Iréneusz lesz az iskolafenntartó tanács vezetője. Ez a testület hivatott intézni a gimnázium ügyeit és segíteni a fennmaradását. 1923. január 17-én az intézményt az „irredentizmus fészke” titulálva a román állam bezárátja az iskolát.

További korabeli beszámolókkal színesítette előadását apát úr az 1920-as évek elejének nagyvárad történeteiről és különösen arról a kilátástalannak tűnő harcról, amit rendtársaink a két világháború között a román állammal vívtak nagy múltú intézményük életben tartásáért.

A kilátástalanságot növelte a számos zaklatás, zsarolás, fenyegetés és igazságtalan praktika, amivel el akarták lehetetleníteni nemcsak az iskolát, hanem a rend működését is.

A nagyvárad iskola megszüntetésével új helyzet állt elő. A rend vezetése elhatározta, hogy lekipásztorkodással fognak foglalkozni. Ez – a főleg fiatalabb rendtagoknak – nem tetszett, hiszen ők tanárok voltak, akik tanítani szerettek volna. Ezért sokan átkérték magukat Gödöllőre, ahol éppen ebben az időben indul el a gimnázium a külföldre került rendházakból kiutasított rendtagokkal. Ez a közvetlen kapcsolat Jászó, Váradhegyfok és Gödöllő között.

Az alapvetően derűs előadás, témáját tekintve semmiképpen nem „sikertörténet”. A Trianon-körüli történet folytatása hasonló a XXI. század elején is. Fejes Rudolf Anzelm 29 évesen lett nagyvárad apát. Nehéz volt ilyen fiatalon ekkora felelősséget magára venni, ezért elhatározta, semmilyen kétes ügybe nem megy bele. Kompromisszumot kötni, annyit jelent, mint megalkudni, annak pedig nincsen vége, az a lejtő kezdete csak. Kompromisszumok nélkül, egyedül Istenbe vetett hittel, kitartóan őrzi a múlt örökségét és építi a jövőt. Feltette a kérdést: „Mi értelme mindezeknek a szenvedéseknek, mi értelme a kilátástalannak tűnő harcnak, amit mi Nagyváradon végzünk?!”

A szenvedés értelme - amit a mai ember nem ért, hiszen siker-, kényelem- és érdekorientált -, hogy a halál után vár a feltámadás. Krisztus is halálával ajándékozott nekünk életet. Ezt kell tudatosítani magunkban, hogy nincsenek hiába a jó ügyért való szenvedéseink.

A történelem az élet tanítómestere, így tartották az ókorban, és mi is hasonlóképpen. Szent Ágoston Atyánk „De civitate Dei” – Isten városáról – c. művében, mely a nagy egyházatya monumentális történelemteológiája, 22 könyvben vonultatja fel és értelmezi a szent történelem eseményeit, a pogány filozófusok téves nézeteit cáfolja és így állítja elénk, hogy Isten városa és az ördög városa a jelen világban elválaszthatatlanul együtt létezik, noha eltérő az eredetük és más lesz örök sorsuk. Nekünk az a feladatunk, hogy a történelem nehéz időszakából tanuljunk, erőt merítsünk a jóból és kitartóan dolgozzunk.

Nem a konkolyt kell kigyomlálnunk a búza közül, hanem jó földbe fogadni az Isten Igéjének magvait és bőséges termést hozni. Erre buzdított minket Fejes Anzelm, nagyvárad apát „Trianon után” c. előadásával.

Lukács G. Imre O. Praem.

A DREZDAI SINGAKADEMIE GYERMEKKARÁNAK LÁTOGATÁSA ISKOLÁNKBAN

Az idén 30 éves jubileumát ünneplő Singakademie von Dresden gyermekkar 2015. október 21. és 25. között vendégeskedett iskolánkban. Valójában „koprodukcióban” fogadtuk a kórust, a másik fogadó fél a Budapesti Énekes Iskola volt. A 9-18 éves énekes diákok a Premi és a BÉNI kórustagjainál szálltak meg. Terveink szerint a mi kórusaink jövő ősszel, 2016. október 27-e és 31-e között utaznak vissza Drezdába.

A Singakademie valójában nem iskola, hanem egy 250-300 főt tömörítő kórisegyesület. A Gyermekkaron kívül egy 150 fős felnőtt kórus, egy nyugdíjas kórus, illetve egy kamarakórus alkotja az énekes közösséget.

A német diákok szerda este autobusszal érkeztek Gödöllőre, az iskola parkolójába, ahol a magyar diákok nagy izgalommal várták őket. Másnap, csütörtökön iskolánk vendégei voltak. Kilenc órától próbáltak az iskola koncertre, melyre az október 23-i ünnepélyes megemlékezés után került sor. A 41 fős kórus műsorán főként népszerű dallamok, népdalfeldolgozások szerepeltek, hallhattunk német, cseh, ciprusi, macedón és amerikai népdalfeldolgozást is. A főleg leányokból álló énekkar mintegy félórás koncertje egyenletesen magas színvonalú volt, nagyon szép, egységes, lágy hangképzéssel énekeltek, különösen szembetűnő és kedves látvány volt az intenzív kapcsolat köztük és vezetőjük, Claudia Sebastian-Bertsch kóruskarnagy között. A jutalom nem maradt el, a Premi diákjai mint hálás közönség, nagy tapsal jutalmazták az énekkar fáradozását.

Ebéd után diákjaink átkalauzolták őket a Királyi Kastélyba, ahol tárlatvezetéssel egybekötött múzeumlátogatáson vettek részt. Visszaérkezésükre a „B épület aula” teljesen átalakult. A 8. a osztály és osztályfőnökük, Sántáné Farkas Judit tanárnő jóvoltából egy szüreti bál vette kezdetét, melyet Benderné Jelinek Eszter tanárnő vezetett. Eleinte galgamenti szüreti dalokat tanultunk, majd élőzenés moldvai táncbálon vettünk részt, amelyhez az iskola diákjaiból álló Csenderes együttes szolgáltatta a talpalávalót, Joób Emese vezetésével. Aki megszomjazott vagy megéhezett, bátran falatozhatnak a házigazdák által elkészített szendvicsekből, italokból. Szemtanúként elmondása szerint a német énekes gyermekek is nagyon jól érezték magukat és ügyesen táncoltak!

Pénteken és szombaton önálló programokon vett részt a vendég németországi kórus, a városnézések helyszíne Budapest, illetve Szentendre volt. Budapesti tartózkodásuk fő programja szombaton volt. A VI. kerületi Avilai Nagy Szent Teréz Plébániatemplomban énekeltek az esti szentmisén, majd adtak nagyszerű koncertet. A misén belül elhangzott Gounod: C-dúr miséjének Kyrie és Gloria tétele, vezényelt Claudia Sebastian-Bertsch, orgonán közreműködött Katrin Klemm. Természetesen közös számokat is énekeltünk, az egyik Kurt Bikkembergs, a ma élő jeles holland szerző Alleluja, jubilate Deo című műve volt, a másik pedig Antonio Vivaldi: Gloria c. népszerű művének első tétele, e két művet a három kórus közösen adta elő. A sikeres hangverseny után közösen átvonultunk a Deák Diák Általános Iskolába, ahol az Énekes Iskolás tanárok által megterített „fehér asztal” várta a vendégeket és vendéglátókat egyaránt. A remek vacsora után közös énekléssel zártuk a kiváló hangulatú estét.

Bár keveset aludtunk ez alatt a négy nap alatt, igazán megérté! Barátságok, kapcsolatok szövődtek német és magyar diákok között, néhány lelkes anyuka kevesellte a vendégek családjánál eltöltött idejét! Már most nagyon várjuk az egy év múlva esedékes viszontlátogatást!

Kocsis Csaba

GÓLYÁK NAPJA

Október 9-én rendezték meg iskolánkban a gólyák beavatásának szertartását. A három osztály bemutatkozó előadásokkal is készült. Az 5. osztály a *Legyetek jók, ha tudtok* c. ének átdolgozását adta elő, melyben hegedű és zongora kísérte az éneklő kicsiket. A 9.ny osztálytáncossal szerepelt. A 9.c pedig két profi gitárossal, egy rejtett tehetségű dobossal és az osztálykórusral lépett fel, énekükben a *Vidéki sanzon* c. sláger átdolgozását hallhatta a publikum. Az osztályok között lévő verseny sem maradhatott el, amit idén a 9.a rendezett meg. A hálósákban kúszástól a wc pumpa hajtáson keresztül a sminkelésig mindenféle feladat látható volt. Az első helyet a kicsik vitték el, a másodikat a nyelvisek kapták meg, a harmadik helyen pedig a 9.c szerepelt. Ezután a gólyaeskü következett, ami nagyon humorosra sikerült Szabó Csaba tanár úr előadásában. A gólyaeledel elfogyasztásánál sokan húzták a szájukat, de mindenki lenyelte. A nap zárásaként pedig a táncházban forgatta mindenki a lányokat. Reméljük, mindenki nagyon jó emlékek maradtak meg a gólyabálról.

Málnási Dávid (9.c)

EREDMÉNYEK

Büszkék vagyunk arra, hogy a 2014/15. tanév lezárását követően megjelent sajtótermékek szép eredményeket hoztak az iskolának. Ezek a mérhető eredményeket (érettségi, nyelvvizsga, OKTV, kompetenciamérés stb.) vesszük figyelembe.

A **HVG** minden éven megjelenteti a **100 legjobb középiskolát**, ebben a kiadványsorozatban két éve a 61., majd tavaly a 49, és a lapzártakor megjelent számban már a 41. helyet foglaltuk el, az egyházi iskolák országos rangsorában pedig a 6. helyet. Az újságban az OKTV rangsorokat is olvashatjuk, itt a fizika területén a 7. helyet értük el. Az emelt matematika érettségi átlagában kiváló eredmény született, ami 84%-os.

A **Nők Lapja** újság **Iskolaválasztó** különszáma az elmúlt évek eredményeit figyelembe véve az egyházi iskolák közül a 4., az egyházi szakközépiskolák közül az első, a nyolcosztályos gimnáziumokat alapul véve a 10. helyre rangsorolja intézményünket.

Gratulálunk az elért eredményekhez a Kollégáknak és Diákjainknak!

NEMZETKÖZI TERMÉSZETTUDOMÁNYOS VERSENYEKEN ELÉRT SIKEREK A PREMONTREI GIMNÁZIUMBAN

I skolánk diákjai számos versenyen indulnak és szereznek előkelő helyezéseket, s ezzel egyben hírnevet is intézményünknek.

A 2014/2015-ös tanév kimagaslóan sikerült ebből a szempontból, mivel nem csak Magyarországon, hanem külföldön, nemzetközi megmérettetésen is szerepeltek premis diákok. Jó szereplésük egyik magyarázata, hogy nem pusztán a tankönyvi tananyaggal foglalkoztak, hanem kutatómunkákban is részt vettek.

Juniki Ádám (13.b) abból az ismert tényből, hogy egy az ujjaink között megfeszített fűszál "énekel", mérésekből kiindulva analizálta a megfeszített rugalmas testeken kialakuló rezgéseket, és az ezeket befolyásoló tényezőket. Emellett (pl. hőkamerás) mérések alapján kísérletezett a kinyújtott gumiszalag nyújtás közbeni melegedéséről, annak mértékéről és az azt befolyásoló tényezőkről. Ádám részt vett a magyar csapat munkájában az *International Young Physicists' Tournament* nemzetközi versenyen, és meghívást kapott annak európai versenyére. Felkészítő tanára dr. Seres István volt.

Takács Flóra (12.a) két helyen szerzett kutatói tapasztalatot. Egyrészt Gödöllőn a Mezőgazdasági Biotechnológiai Kutatóintézet Alkalmazott Embriológia és Óssejt Kutató Csoportjában, másrészt Budapesten a Magyar Tudományos Akadémia Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézetének munkájában is, ahol prof. Nyíri Gábor mentorálta. Mind a két kutatóintézetben végzett munka nagyban segítette abban, hogy a nemzetközi versenyeken sikerrel szerepelhessen. Az MBK-ban végzett kutatómunkájának eredményeit Törökországban, Izmirben mutatta be az ICYS (*International Conference of Young Scientists*) konferencián „Saving the biodiversity of mammals: setting the parameters to establish induced pluripotent stem (iPS) cell lines in rabbit” címmel. Előadását ezüstéremmel díjazták.

Az IBO (*International Biology Olympiad*) hazai válogatóversenyén pedig a bekerült a hazánkat képviselő 4 fős olimpiai csapatba, melynek tagjaként 2015 nyarán a dániai Aarhus-ban megrendezett 26. Nemzetközi Biológiai Diákolimpián ezüstérmet szerzett. Az IBO a legrangosabb nemzetközi biológiai verseny, ahol idén 62 ország 239 diákja indult. A verseny egyéni verseny, csapatrangsor nem készül, azonban az feltétlen megemlítenő, hogy a négy magyar diákból álló csapat egy arany- és három ezüstéremmel a legjobbak között szerepelt. A csapatot felkészítő szaktanár mellett sokat köszönhet biológia tanárának, *Kerényi Zoltánnak* is.

A GÖDÖLLŐI PREMONTREI ÖREGDIÁK EGYESÜLET HÍREI

Elhunytak:

Kecskeméti Miklós (1947) 2015. június 5., Frischfeld Vilmosné sz.:Kvapil Ilona(1932 pt.) 2015. június 15., Hoyos Imre (1948) 2015. július 27., Hoyos Béla (1946) 2015. augusztus 22., Dr. Körmendy László (1946), Holecz László (1942) 2015. november 3.

Házasságot kötöttek:

2015. május 23. Werner Ágnes és Gossler Károly, május 23. Tóth Vivien Anna és Szántai Tamás, július 5. Manninger Ágota és Tarjányi Tamás, július 11. Izing Szilvia és Kocsis Csaba (tanár), július 18. Pénzváltó Zsófia és Pósfai Márton, július 25. Németh Zsuzsanna Katalin és Lak Ferenc, július 25. Pápai Melinda és Szalay Dávid, augusztus 8. Szűcs Krisztina és Horváth Dávid, augusztus 22. Lapu Katalin és Szabó Kristóf, augusztus 29. Kovács Ibolya és Köles Gergely, szeptember 5. Tóth Brigitta és Péter András, szeptember 12. Herczeg Zsuzsanna és Decsi Bálint, szeptember 19. Barta Georgina és Terejánszky István Péter, október 11. Orbán Ottília és Réger Ádám, október 11. Őri Ágnes és Rudnyánszky József

Változások bejelentése: A nyilvántartás és a postázás érdekében kérjük a címváltozás közlését. Házasságkötésről, diáktárs elhunytáról kérünk értesítést a hozzátartozóktól, hogy közzétehessük.

Kérés: Az Egyesület eddigi pénzkeretei megfogyatkoztak. Szeretnénk éves terveinket megvalósítani: a körlevelek kiadását, szétküldését, rászorulókat segélyezését, diákok jutalmazását. Mindehhez kérjük a tagdíjon felüli további segítségeket is – köszönettel! Belföldi befizetés az Egyesület részére a Gödöllői OTP-nél kezelt 11742049-20260804 számlaszámra bármelyik OTP pénztárnál. Az iskola alapítványának számlaszámára is köszönettel várunk adományokat. (A Gödöllői Premontrei Szent Norbert Gimnáziumot és Tanulóit Segítő Közhasznú Alapítvány 11742049-20283609)

Címünk: Gödöllői Premontrei Öregdiákok Egyesülete 2100 Gödöllő, Fácán sor 3., Tel.: 06 28/430-879

Polcz Iván: 1126 Budapest, Fodor u. 25. (ipolcz@t-online.hu) Tel.: 06 1/395-4703

Sándor István Zoltán: 2100 Gödöllő, Pacsirta utca 4. (sandoristvanz@gmail.com) Tel.: 06 30/406-5208

Várady-Brenner András: 1221 Budapest, Bimbó u. 7. (varadybrenner@t-online.hu) Tel.: 06 1/226-4852

Vilhelm Dóra: 2100 Gödöllő, Holló utca 5. (vilhelmdora@gmail.com) Tel.: 06 30/986-1837

IMPRESSZUM

ALAPÍTÓ SZERKESZTŐ: **Mayer László †**

SZERKESZTŐK: Bárdy Péter, Kissné Papp Gabriella, Szűcs Ágnes, Várady-Brenner András

LEKTOR, KORREKTOR: Szűcs Ágnes

KIADÓ: Prime Rate Kft. (1044 Budapest, Megyer út 53.) 2015. november 10.